

**Humane
World for
Animals™**

Dawniej
Humane Society International

Potrzebujemy lepszego prawa dotyczącego dobrostanu kurcząt w Polsce i UE

Kurczęta hodowane na mięso to najczęściej hodowane zwierzęta lądowe w Europie. Tylko w 2023 roku w Unii Europejskiej zabito ponad 6,4 mld kurczaków, z czego 1,233 mld w Polsce.¹ Jednak obecne przepisy i sposób ich hodowli nie zaspokajają podstawowych potrzeb w zakresie dobrostanu kurcząt, co powoduje poważne problemy. Kryteria European Chicken Commitment (ECC) mają na celu ograniczenie tego cierpienia.

Potrzebujemy lepszych przepisów

Główne unijne ramy prawne dotyczące zwierząt hodowlanych – dyrektywa z 1998 r. w sprawie ochrony zwierząt hodowlanych (98/58/WE) oraz dyrektywa w sprawie kurcząt brojlerów z 2007 r. (2007/43/WE) – ustanawiają minimalne standardy dobrostanu kurcząt hodowanych i zabijanych na mięso. Normy te są jednak nieaktualne i nie odzwierciedlają aktualnej wiedzy naukowej ani oczekiwań społecznych.

W swojej strategii „Od pola do stołu” z 2020 r. Komisja Europejska zobowiązała się do rewizji i rozszerzenia unijnych przepisów dotyczących dobrostanu zwierząt do końca 2023 r. Do tej pory nie opublikowano jednak żadnych wniosków ustawodawczych dotyczących dobrostanu zwierząt w gospodarstwach rolnych. Komisja zapowiedziała, że jej pierwszy wniosek dotyczący standardów dobrostanu w gospodarstwach rolnych zostanie przedstawiony w 2026 r.

Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) w 2023 roku opublikował serię opinii naukowych dotyczących dobrostanu zwierząt hodowlanych, które podkreślają niedociągnięcia obecnego prawa oraz konieczność zmian legislacyjnych w celu poprawy warunków bytowych zwierząt hodowlanych i zabijanych w celach spożywczych.

Stefano Belacchi / Animal Welfare Observatory / We Animals

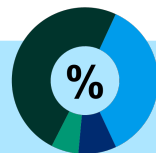
European Chicken Commitment

ECC jest zbiorem kryteriów dobrostanu opracowanych na podstawie wiedzy naukowej i uzgodnionych przez organizacje zajmujące się dobrom stanem zwierząt w celu poprawy warunków życia kurcząt brojlerów w Europie.

ECC określa minimalne standardy dla producentów i przedsiębiorstw produkujących lub sprzedających mięso z kurcząt, w celu rozwiązania najpilniejszych problemów związanych z ich dobrom stanem. Kluczowe obszary obejmują m.in. zagęszczenie obsady, tempo wzrostu, jakość powietrza i wybiegu oraz ubój.

Prawo unijne dopuszcza nadmierne zagęszczenie zwierząt, słabe oświetlenie, ubogie środowisko oraz niehumanitarne metody uboju. Dopuszcza stosowanie szybko rosnących linii genetycznych kurcząt, które osiągają masę ubojową tak szybko, że są podatne na bolesne schorzenia układu kostnego oraz trudności z poruszaniem się.^{2,3,4} Standardy ECC są zgodne z zaleceniami EFSA, oferując wskazówki, jak lepiej dostosować się do naukowych wytycznych, odpowiadać na zmieniające się oczekiwania konsumentów i przygotować się na przyszłe regulacje dotyczące dobrostanu brojlerów.

Na następnej stronie porównano funkcjonujące przepisy UE, które obowiązują również w Polsce, z kryteriami ECC.

Polskie społeczeństwo a dobrostan zwierząt gospodarskich

80%

Polek i Polaków deklaruje, że lepsza ochrona zwierząt hodowlanych jest dla nich istotna.⁵

89%

osób w Europie opowiada się za zaostrzeniem przepisów dotyczących dobrostanu zwierząt hodowlanych.⁶

Porównanie przepisów UE i kryteriów ECC

Kryteria	Legislacja UE ⁷	Wymagania ECC ⁸
Legislacja	Dyrektywa ogólna w sprawie ochrony zwierząt utrzymywanych w celach rolniczych oraz dyrektywa dotycząca kurcząt hodowanych na mięso	Zgodność z dyrektywami UE dotyczącymi dobrostanu zwierząt niezależnie od kraju produkcji
Gęstość obsady	Maksymalna gęstość obsady wynosząca 33–42 kg/m ²	Maksymalna gęstość obsady wynosząca 30 kg/m ²
Rasy	Dopuszczone szybko rosnące rasy o niskim poziomie dobrostanu	Dopuszczalne wyłącznie wolniej rosnące linie genetyczne o wyższym poziomie dobrostanu
Światło dzienne	Minimalne natężenie światła wynoszące co najmniej 20 luksów	Minimalne natężenie światła wynoszące co najmniej 50 luksów, w tym naturalne światło
Grzędy	Brak wymagań	Co najmniej 2 metry użytkowej powierzchni grzęd na 1000 ptaków
Wzbogacenia	Brak wymagań	Co najmniej 2 podłoża do dziobania na 1000 ptaków
Jakość powietrza	(a) Stężenie amoniaku (NH₃) nie przekracza 20 ppm, a stężenie dwutlenku węgla (CO₂) nie przekracza 3000 ppm, mierzone na wysokości głów kurcząt. (b) Temperatura wewnątrz budynku, gdy temperatura zewnętrzna mierzona w cieniu przekracza 30°C, nie przekracza temperatury zewnętrznej o więcej niż 3°C. (c) Średnia wilgotność względna w pomieszczeniu w ciągu 48 godzin nie przekracza 70%, gdy temperatura zewnętrzna wynosi poniżej 10°C.	Wymagania z załącznika 2.3 dyrektywy UE chroniącej kurczęta hodowane na mięso
Klatki	Klatki dozwolone	Zakaz stosowania klatek i systemów wielopoziomowych ^a
Ubój	Dozwolone ogłuszanie w kąpeli wodnej z użyciem prądu elektrycznego ⁹	Wymagane ogłuszanie atmosferyczne z użyciem gazów obojętnych lub systemów wielofazowych albo skuteczne ogłuszanie elektryczne bez odwracania
Audyt zewnętrzny	Organy przeprowadzają inspekcje w celu weryfikacji zgodności na odpowiedniej próbie zwierząt utrzymywanych w każdym państwie członkowskim	Wymóg udowodnienia zgodności

The Pecking Order

Od 2023 roku Humane World for Animals publikuje doroczny raport "The Pecking Order", który sprawdza postępy w zakresie wdrażania polityki uwzględniającej dobrostan kurcząt w Polsce oraz innych krajach Unii Europejskiej. Raport wskazuje na pilną potrzebę przyspieszenia zmian przez branżę fast-food w Polsce, która powinna uwzględnić w coraz większym stopniu oczekiwania konsumentów, domagających się coraz częściej lepszego traktowania kurcząt hodowanych na mięso. Dodatkowo raport przedstawia kroki, jakie powinien podjąć biznes, aby doprowadzić do rzeczywistej zmiany.

Przypisy

¹ Food and Agriculture Organization of the UN. FAOSTAT Database. Crops and livestock products. License: CC BY-NC-SA 3.0 IGO. Cytat za: www.fao.org/faostat/en/#data/QLC. Dostęp 14 lipca 2025.

² McGeown D, Danbury TC, Waterman-Pearson AE, and Kestin SC. 1999. Effect of carprofen on lameness in broiler chickens. The Veterinary Record 144:668-71

³ Caplen G, Hothersall B, Murrell JC, et al. 2012. Kinematic analysis quantifies gait abnormalities associated with lameness in broiler chickens and identifies evolutionary gait differences. PLoS ONE 7(7):e40800

⁴ Hothersall B, Caplen G, Parker RMA, et al. 2016. Effects of carprofen, meloxicam and butorphanol on broiler chickens' performance in mobility tests. Animal Welfare 25(1):55-67

⁵ European Commission. 2023. Special Eurobarometer 533. Attitudes of Europeans towards animals welfare. europa.eu/eurobarometer/api/deliverable/download/file?deliverableId=88297 Dostęp 26 lipca 2025.

⁶ BEUC The European Consumer Organisation. 2024. Farm animal welfare: what consumers want. A survey of Europeans' understanding and expectations www.beuc.eu/sites/default/files/publications/BEUC-X-2024-016_Farm_animal_welfare_what_consumers_want_survey.pdf. Dostęp 26 lipca 2025.

⁷ Council Directive 2007/43/EC of 28 June 2007 laying down minimum rules for the protection of chickens kept for meat production. eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32007L0043. Dostęp 26 lipca 2025.

⁸ European Chicken Commitment. Europe letter. welfarecommitments.com/europeletter/. Dostęp 26 lipca 2025.

⁹ European Commission. EU animal welfare legislation: Slaughter and stunning. food.ec.europa.eu/animals/animal-welfare/eu-animal-welfare-legislation/slaughter-stunning_en. Dostęp 26 lipca 2025.